

Toezichtsvisie Stichting de Tussenvoorziening

(vastgesteld RvT vergadering 23 april 2018)

1. Inleiding

De governance code zorg schrijft voor dat de Raad van Toezicht beschikt over een toezichtsvisie. De Raad van Toezicht heeft ervoor gekozen niet alleen de visie te beschrijven maar dit ook verder uit te werken naar een toezichtskader.

2. Ontwikkelingen binnen de maatschappelijke opvang

De omgeving is de afgelopen jaren flink in beweging gekomen. De decentralisatie van de AWBZ naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft hierin een belangrijke rol gespeeld. De decentralisatie impliceert enerzijds een transitie van (financiële) verantwoordelijkheden van het Rijk naar de gemeenten en anderzijds een omslag in denken en doen.

De omslag in denken en doen heeft in de maatschappelijke opvang gezorgd voor een beweging naar voren: zo licht mogelijke hulp en ondersteuning, het voorkomen van uitval en het terugdringen van wachtlijsten. Dit betekent dat de maatschappelijke opvang zich nog meer gaat richten op doorstroom en gewoon wonen in de wijk. Deze beweging sluit aan bij de trend dat burgers zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren en impliceert een andere manier van denken en samenwerken. Het doel is om een samenhangend en zo kort mogelijk zorgaanbod te bieden. Goede nazorg en het voorkomen van uitval wordt de uitdaging voor de komende jaren.

De ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op en er zijn veel incidentele financieringen. Voor de Tussenvoorziening betekent dit dat we ons snel moeten kunnen aanpassen en de ontwikkelingen nauwgezet moeten volgen.

3. Visie op goed toezicht

De visie van de RvT op goed toezicht wordt uitgewerkt aan de hand van vier elementen, de Governancecode Zorg 2017, Governance code Sociaal Werk, de waarden van de RvT bij het toezichthouden en de rollen van de RvT. De verschillende financieringsstromen binnen de organisatie maken dat we te maken hebben met twee governancecodes. Qua visie en inhoudelijke uitwerking lijken beide codes sterk op elkaar.

3.1 Governancecode Zorg 2017

Het bestuur en de Raad van Toezicht van TV onderschrijven de Governancecode Zorg 2017. De volgende 7 principes zijn daarbij leidend:

- De maatschappelijke doelstelling en legitimatie van de zorgorganisatie is het bieden van goede zorg aan cliënten;
- Het bestuur en RvT hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke positie van de zorgorganisatie;
- De zorgorganisatie schept randvoorwaarden en waarborgen voor een adequate invloed van belanghebbenden;

- Het bestuur en RvT zijn ieder vanuit hun eigen rol verantwoordelijk voor de governance van de zorgorganisatie;
- Het bestuur bestuurt de zorgorganisatie gericht op haar maatschappelijke doelstelling;
- De RvT houdt toezicht vanuit de maatschappelijke doelstelling van de zorgorganisatie;
- Het bestuur en RvT ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid.

De Governancecode Zorg wil innovatie ondersteunen en is net als het werkveld voortdurend in ontwikkeling. Het gaat niet om starre principes maar de bedoeling is steeds met elkaar de dialoog aan te gaan.

3.2 Governancecode Sociaal Werk

Sociaal Werk Nederland heeft een aparte governancecode opgesteld voor de welzijnssector. Ook hier is sprake van 7 leidende principes. De principes zijn inhoudelijk gelijk aan de principes van de governancecode zorg. De grote overlap heeft gemaakt dat deze governancecode hier niet verder wordt uitgewerkt.

3.3 Waardegericht toezichthouden

De Raad van Toezicht neemt in haar afwegingen en besluitvorming de kernwaarden van de organisatie als uitgangspunt. In de wijze waarop zij dit vormgeeft doet zij dit vanuit de volgende principes:

Een proactieve en constructieve benadering

De Raad van Toezicht is zich bewust van haar eigen verantwoordelijkheid en zal waar nodig proactief handelen. Goed luisteren voordat gehandeld wordt is hierbij uitgangspunt.

Onderling vertrouwen

Er wordt gehandeld vanuit een grondhouding van onderling vertrouwen. Vertrouwen binnen de Raad van Toezicht maar ook vertrouwen naar de Raad van Bestuur en vice versa en naar andere belanghebbenden. Transparantie in belangen/standpunten, inspraak, samenspraak maar ook tegenspraak dragen hieraan bij door het voeren van een goede dialoog.

Flexibel in betrokkenheid

Afhankelijk van tijd, plaats, onderwerp en omstandigheden zal de Raad van Toezicht bewegen naar of openstaan voor meer of minder afstand tot het Bestuur, organisatie en omgeving. Gepaste distantie blijft hierbij het uitgangspunt.

Onafhankelijke en positief kritische houding

De leden van de Raad van Toezicht stellen zich onafhankelijk op, maar realiseren zich dat 'derden' (intern/extern) hier een ander beeld van kunnen hebben en hierin sturend kunnen zijn. Juist ook door dit bewustzijn hecht de Raad van Toezicht aan goede informatievoorziening en zal ze kritisch doorvragen. Informatieverwerking, meningsvorming en besluitvorming vinden dan ook plaats op basis van open en kritische dialogen. Advisering door medezeggenschapsorganen en andere belanghebbenden wordt serieus genomen en kritische toetsing door de Raad van Toezicht maakt hier deel van uit.

Rolvast, beschikbaar en aanspreekbaar

De Raad van Toezicht is zowel aanspreekbaar op haar rolinvulling, maar ook op vragen over

gemaakte keuzes. Aanspreekbaar en beschikbaar kent ook een belangrijke link met ‘zichtbaarheid’ en transparantie. De Raad van Toezicht is zich bewust van de relatief beperkte tijd om zichtbaar te zijn en de extra kwetsbaarheid die dit met zich mee brengt. Aanspreekbaar zijn betekent overigens niet dat de Raad van Toezicht de rol van de Raad van Bestuur op het gebied van externe communicatie of representatie zal opneemt.

Verbindend in cultuur, gedrag en taal

Gevoel hebben voor wat er speelt in de organisatie en de cultuur ervaren is van belang voor goed toezicht. Dit betekent dat naast de aandacht voor de “harde kant” van de organisatie, zoals financiën en vastgoed, de focus van het toezicht ook ligt op cultuur en gedrag, op het primaire proces en de positie van de patiënt daarin. Dit vraagt van de Raad van Toezicht om naast verkregen informatie zelf een beeld te vormen over de cultuur van de organisatie door het brengen van werkbezoeken en in dialoog te gaan met interne en externe belanghebbenden, altijd in afstemming met de Raad van Bestuur.

Bovengenoemde principes vormen de basis van het functioneren van de Raad van Toezicht. Er dient geen enkele twijfel te zijn over de integriteit van RvT-leden. Het gedrag van RvT-leden is in overeenstemming met de kernwaarden van de organisatie en de waarden voor het toezicht. Ieder RvT-lid is daarop aanspreekbaar.

3.4 Rollen Raad van Toezicht

De RvT vervult tenminste de volgende drie rollen:

- Werkgever van het bestuur
- Adviesfunctie richting bestuur, met name t.a.v. de strategische agenda
- Toezicht houden op het bestuur en de besturing van de organisatie

Om deze rollen adequaat te kunnen vervullen dienen de RvT-leden voldoende beschikbaar en bereikbaar te zijn. Tevens dienen de competenties van de RvT-leden bekend te zijn. Gestreefd wordt naar diversiteit in de samenstelling van de RvT (o.a. kennis, ervaring, leeftijd, geslacht). De geschiktheidsmatrix van DNB is een hulpmiddel om te kijken of op alle aandachtsgebieden van de RvT voldoende kennis en ervaring aanwezig is.

Stadsgeldbeheer(SGB) maakt onderdeel uit van de Tussenvoorziening. Voor de werkzaamheden van SGB is ontheffing nodig van De Nederlandse Bank (DNB). DNB stelt extra eisen aan het toezichthouderschap. Voordat leden kunnen benoemd als lid van de RvT is het nodig dat geschiktheids- en betrouwbaarheidstoets wordt afgenomen door DNB. Na de formele benoeming leggen de leden RvT de financiële eed af.

Alle nieuwe leden worden eerst voor een periode van 6 maanden benoemd als aspirant-lid. Bij een wederzijdse positieve evaluatie volgt de voorgenomen benoeming en start de toetsing van DNB. Bij goedkeuring wordt het lid formeel benoemd.

4. Toezichtskader

De RvT en het bestuur hebben de formele governance eisen uit gewerkt in de statuten en de reglementen. In de statuten is omschreven welke bestuursbesluiten de goedkeuring van de RvT behoeven en welke besluiten tot de eigenstandige bevoegdheid van de RvT behoren zoals de benoeming van de accountant. Waar de RvT goedkeuring geeft kan dat ook een proactieve invulling

hebben. Dus niet alleen 'formele goedkeuring achteraf' maar een goedkeuring onder voorwaarden zodat risicovolle dossiers in het bijzonder worden gemonitord zodat tijdige bijsturing nodig is.

Voor verdiepend toezicht maar ook als klankbord heeft de RvT, naast de reguliere overleggen (minimaal 4 keer per jaar) de volgende commissies ingesteld:

- Auditcommissie (1x per jaar)
- Remuneratiecommissie (afhankelijk van taak)

In iedere commissie zullen maximaal twee RvT-leden zitting hebben. In de reguliere vergadering wordt verslag gedaan van hetgeen besproken is. De auditcommissie komt standaard bij elkaar in voorbereiding van de vergadering over de jaarrekening.

Het is mogelijk meerdere remuneratiecommissies te benoemen met allen een eigen doelstelling. Aan het begin van ieder jaar wordt afgesproken welke commissies er zijn en wie aan welke commissie deelneemt.

De basistoets voor de RvT is het oordeel of het bestuur 'in control' is. Daarmee wordt bedoeld dat de besturing van de organisatie op koers ligt om de strategische doelen te bereiken en dat risico's adequaat worden beheerst. Dat wil niet zeggen dat de RvT zelf alles controleert (wat ook niet mogelijk is) maar wel dat zij zich op verschillende manieren (laat) informeren en adequaat reageert op signalen.

Het rooster van aftreden van de leden van de RvT is conform de Governance code. Dit is ook vastgelegd in de statuten.

De RvT opereert teamgericht waarbij in de vergadering een gezonde discussie plaatsvindt over de geagendeerde punten.

5. Informatie

De Raad van Toezicht bepaalt haar eigen agenda en ontvangt daarvoor de noodzakelijke informatie. Zij dient tijdig alle informatie te ontvangen die nodig is voor een goede uitvoering van de functie van RvT. Zonder tijdige, betrouwbare en volledige informatie hebben interne toezichthouders onvoldoende zicht op de gang van zaken om het bestuur adequaat te controleren en te adviseren. De RvT en de toezichthouders afzonderlijk hebben de plicht zich te informeren en zijn daarbij niet uitsluitend afhankelijk van de informatie die de bestuurder ter beschikking stelt. Zij hebben ook een 'haalplicht'. Zo kan de RvT onder meer informatie inwinnen bij medewerkers en organen van de Tussenvoorziening, de accountant en (externe) adviseurs.

De Raad van Toezicht ontvangt de informatie zoals vastgelegd in de statuten en verder wat zij redelijkerwijs nodig hebben voor het goed kunnen vervullen van de functie.

Elk jaar evalueert de RvT of de informatie toereikend is, aan de hand van de ontwikkelingen bij de Tussenvoorziening, de branche en het toezicht, afgezet tegen de tijd die het de Tussenvoorziening kost om die informatie te genereren.

De voorzitter van de RvT neemt het initiatief tot het agenderen van onderwerpen en bepaalt samen met de bestuurder telkens de vergaderagenda in een zogenoemd agendaoverleg. Dit gebeurt mede aan de hand van een jaaragenda de RvT jaarlijks in gezamenlijk overleg met de bestuurder opstelt.

6. Deskundigheidsbevordering en evaluatie RvT

Ieder jaar zal de RvT haar functioneren evalueren. Het bestuur wordt gevraagd om input maar is niet bij de evaluatie aanwezig. Over de uitkomsten wordt verslag gedaan in het jaarverslag. Daarbij is van belang te laten zien wat de meerwaarde is van de Raad van Toezicht.

Om het jaar zal de evaluatie worden begeleid door een externe adviseur met kennis en ervaring in het toezicht.

De RvT zal jaarlijks de scholingsbehoefte peilen van haar leden en daarover afspraken maken. Ieder lid zal jaarlijks scholing volgen georganiseerd door NVTZ of andere aanbieders van scholing.

7. Vervolgstappen

Deze concept-toezichtvisie is opgesteld op verzoek van de Raad van Toezicht. De conceptversie is bijgesteld na een gesprek met Janet en Jan. De bijgestelde versie wordt besproken tijdens de vergadering van 23 april 2018.

Daarna zullen de reacties worden verwerkt in een tweede versie, die kan worden vastgesteld in de vergadering van 11 juni 2018.